

Endüstri Bölgeleri

Endüstri bölgelerinin amacı büyük ölçekli ve teknoloji yoğun yatırımlara uygun yatırım yeri sağlanabilmesidir. Yatırımları teşvik etmek, yurt dışında çalışan Türk işçilerinin tasarruflarını Türkiye'de yatırıma yönlendirmek ve yabancı sermaye girişinin artırılmasını sağlamak üzere sınırları tasdikli arazilerin gerekli altyapı hizmetleri ile donatılarak sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve hiçbir şekilde başka amaçlarla kullanılmayacak olan üretim bölgeleri olarak tanımlanır.

Endüstri bölgeleri tanımı

19/1/2002 tarih ve 26645 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4737 Sayılı Endüstri Bölgeleri Kanununa ilişkin Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği'nde Endüstri Bölgeleri: 'Yatırımları teşvik etmek, yurt dışında çalışan Türk işçilerinin tasarruflarını Türkiye'de yatırıma yönlendirmek ve yabancı sermaye girişinin artırılmasını sağlamak üzere sınırları tasdikli arazilerin gerekli altyapı hizmetleri ile donatılarak sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve hiçbir şekilde başka amaçlarla kullanılmayacak olan üretim bölgeleri" olarak tanımlanmaktadır. Halihazırda ilan edilmiş bir endüstri bölgesi bulunmamaktadır.

Endüstri bölgeleri kuruluşu

İlgili mevzuat çerçevesinde, endüstri bölgeleri kurulacak alanları belirlemek üzere Başbakanlık Müsteşarının başkanlığında Endüstri Bölgeleri Koordinasyon Kurulu kurulmuştur. Endüstri Bölgeleri, yatırımcılardan gelen endüstri bölgesi kurma talepleri değerlendirilerek, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın önerisi üzerine Kurulca belirlenen yerlerde Bakanlar Kurulu Kararı'yla kurulur. Endüstri bölgesi olarak ilân edilen arazi kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilir ve Maliye Bakanlığı tarafından endüstri bölgesi olarak kullanılmak üzere tahsisi yapılır. Endüstri bölgelerinin kurulması için gerekli kamulaştırma bedeli ve alt yapı ile ilgili giderler Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanır. Ayrıca, Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde, endüstri bölgesi olarak ilân edilen arazi, bedeli ilgili yatırımcı tarafından karşılanmak suretiyle de kamulaştırılabilir.

Endüstri bölgelerinde yatırım

Endüstri bölgelerinde yatırım yapmak isteyen yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerin Bakanlığa başvurusu üzerine, ön yer tahsisi yapılır. Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) mevzuatına tabi faaliyetlerden ÇED olumlu kararı veya ÇED gerekli değildir kararı verilerek, yatırımı kabul edilen faaliyetler hakkında gerekli izin, onay ve ruhsatlar verilmeden önce başvuruda bulunan kuruluşun yatırımda kullanacağı sabit yatırım tutarının **binde beşini** geçmemek üzere, Bakanlar Kurulunca belirlenecek tutarı, Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırması zorunludur. ÇED olumlu kararı veya ÇED gerekli değildir kararı verilen faaliyetler hakkında, ilgili kurumlarca başkaca hiçbir işleme gerek kalmaksızın **onbeş gün** içinde irtifak hakkı dahil, gerekli tüm izin, onay ve ruhsatlar verilir. Bütün bu işlemler üç ay içerisinde tamamlanır.

Kanun uyarınca, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından uygun görülmesi ve bedeli ilgili yatırımcı tarafından karşılanması suretiyle, endüstri bölgesi olarak ilan edilen

arazinin kamulaştırılması mümkündür. Endüstri bölgesi olarak ilan edilen arazilerin kamulaştırma bedelleri Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesinden karşılanmış ise, bu taşınmaz mallar üzerinde sözleşmesinde belirtilen süre kadar yatırımcılar lehine bedeli karşılığında, kamulaştırma bedeli yatırımcılar tarafından karşılanmış ise yatırımcılar lehine bedelsiz olarak irtifak hakkı tesis edilebilmektedir.

Münferit yatırımlar için endüstri bölgeleri

- Başvuru sahibi yerli ve/veya yabancı gerçek ya da tüzel kişilerin gerçekleştirecekleri yatırımlarda **en az yetmiş beş trilyon Türk Lirası** yatırım yapılacak olması,
- Kalkınma planlarında belirtilen ileri teknoloji yatırımlarından birinin yapılması,
- Kurulacağı alanın **en az yüz elli bin metre kare büyüklüğünde** olması,

Koşullarıyla, belirli niteliklere sahip münferit bir sanayi yatırımı gerçekleştirmek amacıyla, yatırımı gerçekleştirecek yerli ve/veya yabancı gerçek ya da tüzel kişilerin başvurusu üzerine, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca uygun görülen alanların, Bakanlar Kurulu tarafından münferit yatırım yeri olarak tahsis edilmesi de mümkündür.

Endüstri bölgelerine yönelik yatırım destekleri

'Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 5084 Sayılı Kanun" ve '2002/4367 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" kapsamında OSB'lerdeki yatırımlara uygulanan tüm destekler, EB'deki yatırımlara yönelik olarak da aynen uygulanmaktadır.

Endüstri bölgelerinde yeni işe başlayan gerçek ve tüzel kişilerin bu bölgelerde yapacakları yatırımlara yatırım teşvik kararnamesi çerçevesinde hangi teşviklerin verileceği ve verilecek tüm teşviklerin hangi yatırımlara ne şekilde ve ne ölçüde uygulanacağı hususlarında Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Daha detaylı bilgi için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı websitesine başvurabilirsiniz.